

A Fővárosi Ítéltábla a B. Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe.**, ügyintéző: dr. Budaházi János ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe**) I. rendű és II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felpereseknek az I. Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és az II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. november 29-én kelt 1.G.40.203/2019/16. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek által benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 15 napon belül az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 32.000 (harminckétezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

A meg nem fizetett 223.130 (kétszázhuszonháromezer-százharminc) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint I. rendű felperes, mint adós és zálogkötelezett, II. rendű felperes, mint adóstárs és zálogkötelezett, I. rendű alperes mint hitelező, II. rendű alperes, mint hitelező és zálogjogosult között 2007. október 26-án ingatlan jelzálogjoggal biztosított devizában nyilvántartott lakáshitel kölcsönszerződés jött létre ... szám alatt.
- A szerződéskötés előtt 2007. október 3-án a felperesek tájékoztatást kaptak az árfolyamkockázat tekintetében, aláírták a devizában nyilvántartott lakás- és jelzálog típusú hitelekhez kapcsolódó kockázatfeltáró nyilatkozatot. A nyilatkozat aláírásával tudomásul vették, hogy az I. rendű alperes felperesek által forintban igényelt, de devizában nyilvántartott lakás- és jelzálog típusú kölcsön összegét forintban folyósítja. A folyósított összeg a folyósítás napján érvényes OTP Bank Rt. által alkalmazott devizavételi árfolyamon kerül kiszámításra. A kölcsön törlesztése forintban történik. Az egyes törlesztő részletek forint összegét az OTP Bank Rt. az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg. A kockázatfeltáró nyilatkozat szerint adósok tudomással bírnak arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról-napra változik, svájci frank esetében bármilyen irányban és bármilyen mértékben, ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forintösszege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyam gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Kijelentették felperesek, hogy a fentiekre figyelemmel a devizában nyilvántartott kölcsön folyósítását úgy kéri, hogy az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét megértették, a felmerült kockázatot viselik.
- A közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés I. pontja egyebek mellett tartalmazta, hogy az adósok CHF-ben, svájci frankban nyilvántartott deviza lakáshitelt kapnak felújítási célra

zálogjogfedezet mellett. Adósok tudomásul vették, hogy a szerződés alapján nyújtott kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és az egyéb költségek a folyósítást követően devizában kerülnek megállapításra.

Az I.1. pontban rögzítették a kölcsön célját. Az I.2. pont szerint a kölcsönösszeg 5 millió Ft volt. Az I.3. pont rögzítette a folyósítás feltételeit.

A II. pont tartalmazta a kölcsön kamatát, költségét, a kezelési költséget. A II.4. pont szerint a kezelési költség a közjegyzői irat aláírásakor évi 2,04 %, amelyet az adósok a folyósítás napjától kötelesek megfizetni.

A III. tartalmazta a törlesztés szabályait.

A IV. pont a kölcsön biztosítékára, a jelzálogjogra vonatkozó rendelkezéseket.

Az V.4. pont rögzítette, az adósok és a zálogkötelezettek a szerződés aláírásával tudomásul veszik, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Az adósok és a zálogkötelezettek kijelentik, hogy tudomásuk van arról, hogy a szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott forint/deviza árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul veszik, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. Adósok kijelentették, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tették, és fizetőképességüknek megfelelően mérlegelték. Adósok és zálogkötelezettek kijelentették, hogy a szerződés aláírását megelőzően a hitelező Általános Üzletszabályzatát és a devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú hitelekéről szóló Üzletszabályzatát kézhez kapták, az abban foglaltakat megismerték, megértették és magukra nézve kötelezőnek elfogadták. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a hitelezőnek és a zálogjogosultnak a közjegyzői okirat szerinti kölcsönszerződés, valamint a jelzálog jog fennállása alatt hatályos mindenkor Általános Üzletszabályzatát és a devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú hitelekéről szóló Üzletszabályzatát, valamint az OTP lakáshitelek, kamat-, díj-, jutalék- és költségteleiről szóló Hirdetményében foglaltakat kifejezetten a kölcsön jogviszony és a jelzálog jogviszony részévé teszik. Megállapodtak abban, hogy ezeknek a kölcsönszerződés és a jelzálog jog fennállása alatt hatályos mindenkor rendelkezései minden külön jogcselekmény nélkül kötelezőek a szerződő felekre, az ezeknek a jelen szerződés megkötése utáni adósokra vagy a zálogkötelezettek kedvezőtlen módosulásai, joghatálya az adósokkal, illetőleg a zálogkötelezettekkel szemben csak az attól számított 15. nap elteltével áll be, hogy a hitelező és a zálogjogosult a változást az adósokkal, illetőleg a zálogkötelezettekkel hirdetmény útján közölte.

Az V.5. pont szerint a kölcsönszerződés fedezetét képezte a felek közt 2007. október 26. napján megkötött engedményezési szerződés alapján az **O. L. Zrt.**-nél fennálló beazonosított lakástakarék szerződés megtakarítási összege.

2012. augusztus 29-én a felek a kölcsönszerződést módosították a gyűjtőszámla-hitel folyósítása céljából. A megállapodás 1.1. pontjában meghatározták az árfolyam rögzítésére vonatkozó szabályokat, egyebek mellett a 180 Ft/CHF árfolyam alkalmazását. Meghatározták a rögzített árfolyam alkalmazás időszakát. A felperesek a gyűjtőszámla-hitellel összefüggésben tett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatukat ezen a napon közjegyzői okiratba foglalták.

2015. április 27-én felpereseket tájékoztatták, hogy a pénzügyi teljesítések napjával 2015. március 13-i időponttal összesen 1.670,06 CHF került tisztességtelenül felszámításra.

2015. május 29-én felperesek az elszámolással szemben panasszal éltek.

- [2] A felperesek módosított kereseti kérelmükben a 2/2014. PJE-re, a 93/13. EGK tanácsi irányelvre, a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésére, a Ptk. 201. § (3) bekezdésére, 209. §-ára, 209/A. §-ára hivatkozva a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt, továbbá a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdése alapján kérték a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását, a

szerződés érvényessé nyilvánítását. Az elszámolás körében a Kúria Konzultációs Testülete 2019. június 19-i állásfoglalása II. számítási módját alapul véve saját számításuk figyelembevételét, mely szerint 2019. július 4. napján 2.789.141 forint túlfizetés volt. Kérték ebben az összegben alperesek marasztalását, valamint perköltség fizetésére kötelezésüket.

Előadták, fix törlesztőrészlet mellett a CHF alapú hitelnek volt a legkisebb a törlesztő részlete. Ez tűnt a legkedvezőbb, legbiztonságosabb lehetőségnek, szinte belekényszerítették őket a CHF alapú hitelszerződésbe. Az ügyintéző nem magyarázta el a deviza alapú kölcsönök kockázatait, a szerződés konkrét rendelkezéseit sem, az árfolyamkockázat tartozásnövelő hatására sem tért ki. A kölcsönszerződés aláírásakor nem magyarázta el a közjegyző a feltételeket, az okiratot nem olvasta fel, azt átadta felpereseknek, hogy olvassák át. Üzletszabályzatot nem kaptak, annak tartalmát nem ismerték meg, azt nem is írták alá, nem is magyarázták el annak tartalmát. A szerződések tartalmának befolyásolására nem volt lehetőségük.

A felperesek panaszt terjesztettek elő az elszámolás miatt a pénzügyi intézmény felé, jogorvoslati eljárást azonban nem kezdeményeztek a Pénzügyi Békéltető Testületnél.

Előadták a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt a szerződés semmis.

A felperesek az ügyintéző szakmaiságára tekintettel írták alá a szerződést, noha a rájuk háruló terheket, kockázatokat, azok összecszerúságát nem ismerték. A közjegyzői okirat V.4. pontja nem megfelelő tájékoztatás, nem felel meg a 2/2012. PK véleményben írtaknak, és a Hpt. 203. § (7) bekezdésének sem. Alperes nem adott megfelelő tájékoztatást, nem közölte, hogy az árfolyam hogyan alakul, noha tudta, hogy a svájci frank átváltási árfolyama a szerződést megelőző 20 évben évi 8 %-ot emelkedett. A szerződést hosszú távra kötötték, tájékoztatni kellett volna a felpereseket, hogy a megelőző időszakban milyen árfolyamváltozások történtek. A tájékoztatás nem terjedt ki arra, milyen esetben, arányban és milyen mértékben emelkedhet a törlesztő részlet. A pénzintézet tájékoztatása akkor lett volna megfelelő, ha a valós, várható árfolyamok alkalmazásával, próbaszámítások révén mutatja be a várható hatásokat. Az OTP hitel összehasonlító táblázat adatai alapján választották a perbeli konstrukciót. Amennyiben valóban elhangzott volna, hogy ne vegyenek fel devizahitelt, akkor nem írták volna alá a kölcsönszerződést. A kockázatfeltáró nyilatkozat csak a tájékoztatás megtörténtének a nyugtázását jelenti, nem helyettesíti a szóbeli részletes tájékoztatást.

A Ptk. 209. §-ában foglalt tisztességtelenség kritériumát megvalósítja az árfolyamkockázat felperesekre hárítása, és a külön tájékoztatás hiánya.

Utaltak a 93/13. EKG Tanácsi irányelvre, az EUB C-186/16. számú ítélet 50. pontjára, azt részletezték. A tájékoztatás nem volt világos, nem volt érthető, nem volt megfelelő. A kölcsönszerződés nem tartalmazta, hogy a törlesztéseket milyen árfolyammal kell számolni, illetve, hogy az alperes által alkalmazott több napi árfolyamból melyiket kell figyelembe venni.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja sérelme is megvalósult. A fizetési kötelezettséget is forintban kellett volna rögzíteni. A kölcsönszerződés nem tartalmazta a törlesztő részletek összege meghatározását a türelmi idő elteltét követően, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjába ütközött. Az EUB C-51/17. számú döntésre is hivatkoztak, azt rögzítve, a perbeli kölcsönszerződés II.2. pontjában rögzített kezelési költségre vonatkozó rendelkezések is tisztességtelenek. A költség a banki szolgáltatás pénzbeli ellenértékét fejezi ki, de alperes ellenszolgáltatást e körben nem nyújtott, aránytalanul magas is volt a felszámított költség.

[3] Alperesek a kereset elutasítását kérték.

A felperesek kockázatfeltáró nyilatkozatot írtak alá, tájékoztatást kaptak az árfolyamváltozás kockázatairól. A szerződéskötéskor felperesek a pénzügyi intézménytől nem kaptak olyan tájékoztatást, hogy az árfolyamváltozás nem valós, az nem egy létező jelenség, illetve annak korlátozott a mértéke. Az írásbelitől eltérő szóbeli tájékoztatás nem történt. A kockázatfeltáró nyilatkozat aláírásától kellő idő állt rendelkezésre a szerződéskötésig az alapos áttanulmányozásra, a

mérlegelésre. Alaptalan azon felperesi hivatkozás, hogy az ügyintéző csak a CHF kölcsönt ajánlotta fel. A csatolt hirdetmény igazolja, hogy forint konstrukciókat is kínáltak az ügyfelek részére. Csatolták a 2007. október 3-án aláírt, felperesek részére átadott kockázatfeltáró nyilatkozatot. A prudens működés megkövetelte a kockázat felperesekre terhelését, az árfolyamváltozásból adódóan a hitelezőnek nyeresége-vesztesége nem keletkezett.

Hivatkoztak a Kúria 6/2013. PJE határozatában írtakra, a tájékoztatás ennek megfelelt. A pénzügyi intézmények sem láthatták előre a 2001-től 2008-ig terjedő időszakban a jövőbeni árfolyamváltozásoknak sem a mértékét, sem az irányát. Az MNB stabilitási jelentései sem utaltak jelentős árfolyamváltozásra.

Hivatkoztak a Kúria 4/2012. számú gazdasági elvi határozatára, mely szerint az árfolyam lehetséges változásának becslése nem kötelező tartalmi eleme a kölcsönszerződésnek. Nem kellett arról nyilatkozni a bankoknak, hogy hogyan alakul az árfolyam, mi a kockázat felső mértéke. A felperesek által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatból és a kölcsönszerződés szövegéből felismerhető, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül felpereseket terheli. A felperesek megfelelő tájékoztatása megtörtént.

Utaltak a szerződés V.4. pontjára, illetve az Üzletszabályzatra. Az előzetesen készített összehasonlító táblázatban szereplő adatok kizárólag tájékoztató jellegűek voltak, nem is képezték a szerződés részét. A táblázat egy jövőre vonatkozó kalkulációt tartalmazott, abban nem kerülhettek rögzítésre a jövőben bekövetkező változások, így az árfolyamváltozás, a kamat, és költség változása sem. A táblázat csupán az egyes termékek szerződéskötés előtti összehasonlítása. Felperesek részére bármilyen szóbeli tájékoztatás tartalma utólag nem rekonstruálható, a felek írásbeli nyilatkozatai irányadók. Vitatták felperesek azon álláspontját, hogy a devizaárfolyam kockázata piacilag modellezhető, illetve menedzselhető jelenség. A svájci frank erősödése több tényező által befolyásolt, így a világgazdasági válság, a globális befektetői hangulat, a svájci jegybank megváltozott politikája. A változásokra, azok mértékére, sebességére a bankoknak nem volt ráhatása, az előre nem látható dolgokra pedig nem adhattak tájékoztatást. A tájékoztatás megfelelő volt. Nem különböző okiratok együttes értelmezése alapján volt értelmezhető, és nem matematikai képletek megfogalmazása útján. Világos, egyértelmű szerződési feltételekkel a kockázatfeltáró nyilatkozat és a kölcsönszerződés V.4. pontja megfelelő tájékoztatás arról, hogy a törlesztő részlet jelentősen is megemelkedhet, az árfolyamváltozás lehetősége valós, nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és növelheti a törlesztő részleteket. A kölcsönszerződés az induló törlesztő részlet összegét tartalmazta CHF-ben, illetve tartalmazta a forintösszeg kiszámításának módját.

Hivatkoztak a Kúria Pfv.VI.20.970/2015/6. számú határozatára. Türelmi időt biztosítottak a felpereseknek, mely alatt csak hiteldíjat kellett fizetni, a tőketörlesztést azután kellett megkezdeni. A szerződés nem tartalmazhatta, hogy a türelmi idő elteltével mennyi lesz a törlesztő részlet összege, hiszen az a türelmi idő elteltével kerül meghatározásra. Az induló törlesztő részlet összegét a szerződés tartalmazta, az Üzletszabályzat rendelkezései pedig a türelmi időt követő törlesztő részletek meghatározására megfeleltek a 6/2013. PJE-ben írtaknak. A türelmi idő kikötése nem volt tisztességtelen. Utaltak a szerződés III.2. pontjára. A konstrukció megfelelt a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának.

Vitatták felperesek elszámolását.

- [4] Az elsőfokú bíróság fogantatosította I-II. rendű felperes személyes meghallgatását, **Sz.-né K. K.** és **Cs. A.-né** tanúkénti meghallgatását.

- [5] Az elsőfokú bíróság a 2019. november 29-én kelt 1.G.40.203/2019/16. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes részére 609.600 forint perköltség megfizetésére. Rendelkezett a 300.000 forint eljárási illeték állam általi viseléséről. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperesek keresete nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, valamely szerződési feltétel vagy szerződés érvénytelensége a szerződéskötés időpontjára vetítve vizsgálható, így a Ptk. és Hpt. 2007. október 26-án hatályos rendelkezéseit vette figyelembe.

Felperesek elsődlegesen az árfolyamkockázattal összefüggő elégtelen tájékoztatásra hivatkoztak, arra, alperes a szerződés megkötése előtt nem adott semmilyen tájékoztatást az árfolyamkockázat kérdésében, továbbá a Ptk. 200. § (2) bekezdésére, 205. §-ára és a Hpt. 203. §-ában foglaltakra.

A 2007. október 3-ai okirati bizonyíték - mely felperesek aláírását tartalmazza -, cáfolja az előadásukat. A tájékoztatás megtörténtét emellett a meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta. A 2007. október 26-ai szerződés aláírása szintén azt jelenti, tudomásul vették az árfolyamkockázat fennálltát. Nem bizonyították felperesek azon állításukat, hogy szóbeli tájékoztatás nem történt a szerződéskötés során, és a közjegyző nem olvasta fel a szerződést. Előadásukat cáfolja a tanúbizonyítás is. A külön okiratba foglalt, illetve a szerződésben rögzített tájékoztatás egyértelmű, nem bonyolult, nem homályos, az megfelelő volt.

- [6] A Hpt. 203. § (6) bekezdése, a Ptk. 205. § (3) bekezdése, a Kúria 6/2013. PJÉ határozata, a Ptk. 209. §-a és 209/A. §-a felhívása után ismertette a 2007. október 3-i tájékoztatás lényegét, a 2007. október 26-i szerződés idevonatkozó részét is, rögzítette, két héttel a szerződés előtt történt az árfolyamkockázatról szóló külön tájékoztatás aláírása. Felpereseknek reális lehetőségük, elegendő idejük volt a szerződéskötéssel járó kockázat mérlegelésére.

Nem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott OTP hitel összehasonlító táblázatban foglaltaknak, az nem volt konkrét. Alperesi hivatkozás elfogadható volt, hogy az abban foglalt számítások csak tájékoztató jellegűek. A táblázat nem képezte a szerződés részét, nem a perbeli szerződéssel összefüggő tájékoztatót foglalt magában.

Utalva az EUB C-186/16. számú ítéletének 50. pontjában foglaltakra, rögzítette, az árfolyamkockázati tájékoztató érthető, az alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, körültekintő átlagos fogyasztó képes felismerni, hogy a forint árfolyam gyengülése, a devizaárfolyam változása pénzügyi kötelezettségeire kihatással van, eredményezheti a törlesztő részletek jelentős megemelkedését. Összességében a tájékoztató és a szerződés V.4. pontja nem tisztességtelen, e körben a felperesi kereset elutasítandó volt.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság felpereseknek a szerződésnek a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított semmisségére való hivatkozását sem. Idézve a Kúria 1/2016. PJÉ határozatát, aláhúzta, a perbeli szerződés III.2. pontja rögzíti a törlesztő részletek számát (180). A III.2. pont meghatározta a türelmi időre járó induló törlesztő részlet összegét, 2007. október 24-i devizaárfolyam figyelembevételével 165 CHF-ben. Az induló törlesztő részlet forint összegére is tartalmaz a III.2. pont rendelkezést, azt az esedékesség napját megelőző napon érvényes devizaárfolyam alapján határozta meg. A Kúria Pfv.VI.20.970/2015/6. számú határozatára utalva rögzítette, ez a meghatározás is megfelelő volt. Egyértelmű volt az is, hogy a türelmi időre járó törlesztő részlet hiteldíjat, kamatot és kezelési költséget tartalmaz. A kezelési költség a II.2. pont szerint ismert, a kamatszámítás módját az Üzletszabályzat 5.3. pontja tartalmazza. A türelmi időre járó törlesztő részlet is megállapítható. A havi törlesztő részletek összegének részletes meghatározására az Üzletszabályzat 7.2. pontja tartalmaz rendelkezéseket, meghatározza a havi törlesztő részlet megállapításánál figyelembe veendő szempontokat, rögzíti a törlesztő részlet forintösszege megállapítására vonatkozó szabályokat is. A törlesztések esedékessége is megállapítható, minden hónap 4. napja. Összességében a perbeli szerződés megfelel az 1/2016. PJÉ határozatban rögzítetteknek. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján a szerződés semmissége nem állapítható meg.

Nem alapos a felpereseknek a türelmi idő kikötésének tisztességtelenségére való hivatkozása sem. A III.2. pont e körben világosan, érthetően fogalmazott, a türelmi idő alatt felpereseknek kizárólag hiteldíjat kell fizetniük. Önmagában az a tény, hogy a türelmi idő lejártát követő időszakra

vonatkozóan a szerződés számszakilag nem tartalmazza a törlesztő részletek összegét, nem eredményezi a kikötés tisztességtelenségét. A tőke nélküli hiteldíj fizetés a türelmi idő alatt nem csorbítja felperesek jogait, kötelezettségeit, részükre hátrányt nem okoz.

A kezelési költségre vonatkozó rendelkezés nem tisztességtelen. Önmagában a kezelési költség kikötése és az ellenszolgáltatás rögzítésének hiánya még nem eredményezi a kikötés tisztességtelenségét.

A keresetet jogalap hiányában utasította el az elsőfokú bíróság, így nem kellett állást foglalni a jogkövetkezmények tekintetében.

- [7] A Pp. 78. §-a és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése figyelembevételével döntött a perköltség viseléséről, alperesi előadástól eltérő munkaórák felszámításával, azt mérsékelve az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján. Értékelte, hogy alperesi képviselő 5 tárgyaláson volt jelen összesen 8 órában, 7 beadványt terjesztett elő, melynek elkészítésére összesen 22 munkaórát lehetett figyelembe venni, így az ügyvédi munkadíj 30 órában elszámolható 16.000 Ft/óra munkadíjjal, így az alperesi perköltség 480.000 forint + 129.600 forint áfa, összesen 609.600 forint. Az illetékkal kapcsolatban a 6/1986. IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a, valamint az 1990. évi CXIII. törvény 74. § (3) bekezdés alapján döntött.

- [8] Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek. Fellebbezésükben az ítélet keresetük szerinti megváltoztatását kérték. Idézve az ítélet indokolását, utaltak arra, a tájékoztatás nem volt elégséges, az nem tartalmazta, hogy milyen esetben, milyen arányban emelkedhetnek a törlesztő részletek, mi a jelentős mérték. Nem tartalmazta a tájékoztatás, hogy az árfolyamváltozás kockázata korlátlan. A svájci frank árfolyam ugrása hatalmas kockázatot jelentett, ezt csak a pénzintézetek mérhették fel. A tájékoztatás akkor lett volna közérthető, világos, ha tartalmazza, hogy az árfolyam a többszörösére is felmehet, így a törlesztő részlet is többszörösére emelkedhet. Az átváltási-, illetve a kamat árfolyam tekintetében figyelemfelhívás nem történt. Kamatemelésre külön feltételek voltak. Hangsúlyozták, az OTP hitel összehasonlító táblázat figyelembevételével választották a perbeli konstrukciót. Szóbeli tájékoztatást teljeskörűen nem kaptak. Alappal gondolhatták, hogy az ajánlatkérő lapon közölt adatok a futamidő végéig változatlanok maradnak. A nem megfelelő tájékoztatás miatt a szerződés semmis. Megfelelő tájékoztatás esetén nem írták volna alá a szerződést. Eseti döntésre hivatkoztak ebben a körben, illetve a Ptk. 205. § (3) bekezdésére és a Hpt. 203. § (6), (7) bekezdésére.

Ellentmondásos volt a tanúvallomás is, ha a **Cs. A.-né** által előadottak elhangzottak volna, a felperesek nem írták volna alá a szerződést. Tényleges, konkrét információkat a kockázatfeltáró nyilatkozat nem adott. Az átlagos fogyasztó részére világosan, egyértelműen nem rögzítette, hogy az árfolyamváltozásnak a törlesztő részletekre milyen következményei lesznek.

A 2/2014. PJE (3) bekezdésére hivatkozva idézték II. rendű felperes személyes előadását is. Eseti döntéseket hoztak fel a továbbiakban ebben a körben, kiemelve, az írásbeli tájékoztatás nem helyettesíti a részletes szóbeli tájékoztatást. Az árfolyamkockázat valós tartalmáról világos, érthető tájékoztatás nem történt.

Összességében a felhívott jogszabályok folytán az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás nem megfelelő volta miatt a kölcsönszerződés semmis.

Utaltak továbbá a 6/2013. PJE-re, a 2/2014. PJE-re, továbbá az EUB C-26/13. számú határozatára, részletesen idézve azokat. Rögzítették, a jogszabályi rendelkezések értelmezéséből egyértelműen következik, hogy az írásbeli tájékoztatás nem helyettesíti a szóbeli figyelemfelhívás, részletes tájékoztatás megtörténtét a laikus fogyasztó részére, akinek nincs ismerete a devizapiac működéséről, az árfolyamok változásának nagyságrendjéről. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra is, hogy a törlesztő részletek összege korlátozás nélkül többszörösére is emelkedhet, az árfolyamváltozásnak nincs felső határa. Utaltak a C-154/15., C-307/15. és a C-308/15., továbbá a C-

186/16. számú ítéletre is. A kockázatokat a bankoknak kellett ismerniük és menedzselniük. Ismertették a deviza alapú kölcsönök sajátosságait. A piaci mechanizmusok felismerésére egy átlagos fogyasztó nem képes, az információs hátránya miatt érthetően, világosan kell az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást megfogalmazni. A perbeli feltételek, illetve a tájékoztatás nem felelnek meg ennek a követelménynek, sem a 93/13. EGK tanácsi irányelv 3. cikk (1) bekezdése, (2) bekezdése, a 4. cikk (2) bekezdése, sem a C-51/17. számú EUB rendelkezéseinek. Utaltak a Ptk. 209. § (1) (2) bekezdésére, a 209/A. § (2) bekezdésére, továbbá a Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i ülésének emlékeztetőjére. Összegezték az általános szerződési feltételekre, egyedileg meg nem tárgyalt feltételekre, a világosságra és érthetőségre és a kockázatteljesítő nyilatkozat, valamint a szerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos része semmisségével kapcsolatos előadásukat, értelmezve a 6/2013. és 2/2014. PJE-t is, továbbá a C-51/17. számú döntés lényegét.

Fenntartották azon előadásukat is, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján is semmis a szerződés. Nem tartalmazza, hogy a kölcsönösszeget, havi törlesztéseket milyen árfolyammal kell számolni, azt sem, hogy a napi több árfolyamból melyiket kell figyelembe venni. Ebben a körben is eseti döntésekre hivatkoztak, idézve azokat.

A türelmi idő kikötésének tisztességtelenségére vonatkozó álláspontjukat is fenntartották. A szerződés nem elégíti ki a jogszabályi követelményeket a törlesztő részletek összege pontos meghatározására nézve. Ez megvalósítja a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja szerinti semmisséget. A fogyasztóvédelmi jellegből eredően a szolgáltatónak a teljes futamidőre közölnie kell a törlesztő részletek összegét.

Fenntartották a kezelési költségre vonatkozó előadásukat is. A költségek fogalmát úgy kell értelmezni, hogy a költség az, amiért az adós valamilyen szolgáltatás kap a banktól. A teljes tőkeösszege felszámolt kezelési költség aránytalanul nagy az elvégzett adminisztrációs munka ellenértékéeként, amiatt, hogy a kezelési költségnek nincs ellentételezése. A szerződéses feltétel a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.

A szerződést semmissé kell nyilvánítani, figyelemmel a C-118/17. EUB döntésre is. Ismertette a C-118/17. számú döntés hátterét, továbbá az ítélet megállapításait, rögzítették, a 2014. évi törvények nem összeegyeztethetők az irányelvből eredő követelményekkel.

[9] A megállapított perköltség összegét is eltúlzottnak tartották. Az ítélet helybenhagyása esetére is kérték a perköltség mérséklését a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alkalmazásával. Kérték az ítélet megváltoztatását a keresetüknek történő helyt adással, a szerződés semmisségének megállapítását, az érvénytelenség fennállta esetén a jogkövetkezmények alkalmazását is. Kérték a szerződést érvényessé nyilvánítani. Az elszámolás körében utaltak a 2.789.141 forint túlfizetésre, mely összegben kérték alpereseket marasztalni.

[10] Alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperesek perköltségben marasztalását kérték.

Az árfolyamkockázat kapcsán utaltak a per anyagává tett kockázatteljesítő nyilatkozatra, azt idézve, külön kiemelve, hogy svájci frank és japán jen esetében bármilyen irányban, és bármilyen mértékben napról-napra változik a kölcsönszerződésben rögzített devizaárfolyam, ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forintösszege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.

Utaltak a kölcsönszerződés V.4. pontjára, illetve a szerződés utolsó bekezdésére. A felperesek a tájékoztatás ismeretében - mely megfelelő volt - abban a helyzetben voltak, hogy az árfolyamkockázat pénzügyi kötelezettségeikre gyakorolt gazdasági következményeit értékelni

tudják, felismerhették, hogy a vállalt árfolyamkockázat nehezen viselhetővé is válhat. A tájékoztatás megfelelt a C-51/17. EUB ítéletben foglaltaknak, az nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére. Téves és félrevezető az általuk megjelölt eseti döntésekre hivatkozás. A felhívott döntésekben az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezés és külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiányára alapítva, illetve a szerződéskötést megelőzően tájékoztató tanú vallomására - mely szerint az árfolyamkockázat korlátozott - figyelemmel került sor. A jelen perbeli esetben azonban az idézett döntésekben írt helyzet nem állt fenn.

Utaltak **Sz.-né K. K.** és **Cs. A.-né** tanúvallomására, melyeket helytállóan értékelt az elsőfokú bíróság.

A Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i üléséről készült emlékeztetőt részletesen idézve utaltak arra, alperesek az ottani követelményeknek megfeleltek. A tájékoztatás teljes körű, részletes, érthető, világos volt. Több hét telt el a kockázatfeltáró nyilatkozat és a szerződés aláírása között, felpereseknek megfelelő idő állt rendelkezésükre.

Helytálló volt az elsőfokú bíróság döntése a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontját illetően is. Idézték a szerződés ezen rendelkezéseit, illetve a Ptk. 231. §-át, a 6/2013. PJE határozat 3.1. pontját, utalva arra, a törlesztő részletek pontos, forintra átszámított összege nem volt előre meghatározható. Az induló törlesztő részlet összegét tartalmazta a kölcsönszerződés CHF-ben, és tartalmazta a forintösszeg kiszámítása módját. Ebben a körben eseti döntésre hivatkoztak. A törlesztő részletek kiszámíthatósága fennállt a türelmi időt követően. Alperesek a futamidő első 53 hónapjára türelmi időt biztosítottak a felperesek részére, mely időszak alatt csak hiteldíjat kellett fizetniük, a tőketörlesztést pedig ezután kellett megkezdeni. A fizetendő törlesztő részletek forintösszegét a hitelező a bank által alkalmazott esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg a szerződés szerint, így a szerződés nem tartalmazhatta előre, hogy a türelmi idő elteltével mennyi lesz a törlesztő részlet összege. Az induló törlesztő részlet összegét és a későbbi törlesztő részletek kiszámításának módját tartalmazó szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában írtaknak. Kúriai döntésre hivatkoztak ebben a körben.

Az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a kezelési költséggel kapcsolatos rendelkezés semmisségére vonatkozó felperesi keresetet is. Utaltak alperesek ebben a körben az EUB C-621/17. számú ítéletére, azt idézve, mely szerint a szerződési feltételek világos, érthető megfogalmazása nem kívánja meg, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésben foglalt, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételekben, amelyek a fogyasztót terhelő kezelési költség és folyósítási jutalék összegét, azok kiszámításának módját és teljesítésének idejét pontosan meghatározzák, az érintett összegek ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást is részletezzék. Így helyes volt az elsőfokú bíróság ítélete. Felperesek álláspontjával ellentétben az EUB C-118/17. számú döntése nem állapította meg, hogy a DH törvények rendelkezései ellentétesek az iránnyal.

Az elsőfokú bíróság a perköltséget mérsékelte, további mérséklés nem indokolt. Utaltak a Pp. 75. §-ában írtakra, továbbá az ügyvédi munkadíj költségfedezet jellegére, olyan aspektusban, hogy az ügyvédi munkadíjnak olyan állandó ügyvédi költségek arányos részét is fedeznie kell, melyek minden hónapban rendszeresen felmerülnek, és az ügyvédi tevékenység sikeres folytatásának alapfeltételei (kamarai tagdíj, felelősségbiztosítási díj, alkalmazottak munkabére, járulékai, irodabérlés, telefon, internet, fénymásoló, nyomtató, számítógépek költsége, postaköltség, nyomtatvány, könyvelő díja, ügyvéd munkabére, előfizetések stb.). Az általános jellegű kiadások külön-külön nem mutathatók ki. Utaltak az időigényes tevékenységekre, melyek hozzá tartoznak az ügyvédi munkához. A perköltségnek arra is alkalmasnak kell lennie, hogy megakadályozza az alaptalan pereket, utaltak a 6/2018. (III.26.) MÜK Szabályzatban írtakra is.

[11] Felperesek alperesi fellebbezési nyilatkozatra további előkészítő iratot terjesztettek elő, az eljárás szünetelését indítványozták, amennyiben ahhoz alperesek is hozzájárulnak.

Megismételve a kockázatfeltáró nyilatkozat, illetve a szerződésben írt tájékoztatás elégtelenségére vonatkozó előadásukat, eseti döntéseket idézve, részben visszautalva az EUB C-51/17. számú ítéletében írtakra, megismételték, az információs szintkülönbség megszüntetésére a tájékoztatás nem volt alkalmas, a szerződési feltételek tisztességtelenek. Külön eseti döntést idéztek, mely foglalkozott az MNB stabilitási jelentéseivel, illetve a Magyar Bankszövetség tájékoztatójával (2006. január 26.). A felperesek az árfolyamkockázat mérlegelésére nem voltak képesek, ugyanakkor a stabilitási jelentésekből, MNB és PSZÁF tájékoztatásokból, ajánlásokból I. rendű alperesnek ebben az időszakban már ismernie kellett, hogy forint gyengüléssel lehet számolni, a svájci frank árfolyama történelmi mélypontra van, ami miatt kamatemelkedéssel is kell számolni. A kötött devizagazdálkodás megszüntével a forint kitétsége a piaci hatásoknak megnő, stabilitásával nem lehet számolni. A tájékoztatásnak ehhez képest is meg kellett volna történnie. Több tekintetben korrektebb volt az I. rendű alperes kockázatfeltáró nyilatkozata más pénzintézetekhez képest, de még így sem volt alkalmas arra, hogy a fogyasztó reálisan felmérje a vállalt kockázatokat. Az átlag fogyasztó nem rendelkezik pénzügyi ismeretekkel, szakapparátussal, képzettséggel ahhoz, hogy az árfolyamváltozás hatásait kivédje. Felperesek csak általános tájékoztatást kaptak arról, hogy van kockázata a konstrukciónak, de hogy ez pontosan milyen mértékben, hogyan jelentkezhet, arról nem kaptak tájékoztatást. További eseti döntéseket részleteztek a felperesek, fenntartva a fellebbezésüket, csatolták az általuk hivatkozott 2004. decemberi és 2005. októberi pénzügyi stabilitási jelentést, illetve eseti döntéseket.

- [12] A fellebbezés megalapozatlan.
- [13] Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ában írt értékelés, mérlegelés eredményeként a tényállást helytállóan állapította meg és helyes az abból levont jogkövetkeztetése is.
- [14] Az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.
- [15] A perbeli szerződés a Ptk. 685. § d) pontja figyelembevételével fogyasztói szerződés, azzal kapcsolatban alperes elszámolása megtörtént a 2014. évi XL. törvény értelmében.
- [16] Az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés e) pontja szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.
- [17] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, megalapozatlan volt a felpereseknek a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára történő hivatkozása, a perbeli szerződés e jogszabályhely alapján nem semmis.
- [18] Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a Kúria 1/2016. PJE határozatára. A perbeli kölcsönszerződés rögzítette a törlesztő részletek számát, a törlesztő részletek összege pedig kiszámítható volt, mert az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában, az egyes törlesztő részletek esedékességekor meghatározható volt. Nem érvényességi kelléke a szerződésnek, hogy tételesen tartalmazza a törlesztő részletek összegét, a törlesztési időpontokat, az esedékességet pedig tartalmazta. A szerződés III.2. pontja, illetve a devizában nyilvántartott, lakáscélú és jelzálogtípusú OTP hitelekre vonatkozó Üzletszabályzat 5.3. pontja figyelembevételével a szerződés semmissége ezen okból nem állapítható meg. A türelmi idő kikötésével kapcsolatban is helytálló indokolást tartalmaz az ítélet. A türelmi idő alatt hiteldíjat kellett a felpereseknek fizetniük, a türelmi idő lejártát követő időszak kapcsán pedig a törlesztő részletek összege kiszámítható volt. Így foglalt állást a Kúria is a Pfv.I.21.658/2019/6.

számú határozatában. Önmagában a türelmi idő léte nem hátrányt, hanem előnyt jelenthetett a felperesek számára.

- [19] Helytálló volt az elsőfokú bíróság álláspontja a kezelési költség kikötése tisztességtelenségével kapcsolatban is.

Utal a Fővárosi Ítéltábla arra, az Európai Unió Bírósága C-621/17. számú határozatában rögzítette, a 93/13. EGK irányelv 4. cikkének (2) bekezdését és 5. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, nem kívánja meg, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésbe foglalt, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételekben, melyek a fogyasztót terhelő kezelési költség összegét, annak kiszámítása módját és teljesítésének idejét pontosan meghatározzák, az érintett összegek ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást is részletezzék. Vizsgálandó a jóhiszeműség követelményének esetleges megsértése, a fogyasztó kárára kialakult esetleges jelentős egyenlőtlenség fennállta.

Arra felperesek nem hivatkoztak, hogy a kezelési költség mögött semmilyen szolgáltatás nem áll. Ugyanakkor az általuk hivatkozott szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti aránytalanság nem volt megállapítható. A szerződés II.2. pontjában rögzített 2,04 % kezelési költség nem tekinthető eltúlzottnak, aránytalannak. A felperesek egyébiránt maguk sem tettek arra nézve konkrét előadást, hogy a C-621/17. számú ítéletben megfogalmazott kritériumok (51., 52., 53., 55. pont) vizsgálata mentén miként minősül a kölcsön összegéhez képest aránytalannak, a felperesek kárára egyenlőtlenséget előidézőnek a kezelési költség.

- [20] Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját az árfolyamkockázattal kapcsolatos alperesi tájékoztatás, illetve az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos szerződéses kikötések vizsgálata kapcsán is.

A C-51/17. számú ítéletében az Európai Unió Bírósága rögzítette, a 93/13. EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy utóbbiak megalapozott döntéseket hozhassanak. E követelmény magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételeknek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lenniük a fogyasztó számára. Az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt, esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is.

A 93/13. irányelv 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a szerződési feltételek világosságát és érthetőségét a szerződés megkötésekor fennálló a szerződés megkötésével kapcsolatos összes körülményre, a szerződés összes feltételére hivatkozva értékeljék.

A 2007. október 3-ai felperesek által aláírt okirat, illetve a 2007. október 26-ai szerződés, továbbá a tanúvallomásokkal igazolt szóbeli tájékoztatás az elsőfokú bíróság által részletesen kifejtettek szerint megfelelő volt, tisztességtelenség e vonatkozásban nem áll fenn, a szerződés semmissége sem állapítható meg a felperesek által előadottak szerint.

A kockázatfeltáró nyilatkozat aláírása jóval megelőzte a szerződés aláírását, felpereseknek kellő idő állt rendelkezésre.

Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a tanúvallomásokat, és a 2/2014. PJE, illetve a 6/2013. PJE megfelelő alkalmazásával állapította meg, hogy az alperesi tájékoztatás tartalmilag is megfelelő volt, és az árfolyamkockázat mibenlétével a felpereseknek tisztában kellett lenniük. A felperesek által említett összehasonlító táblázatban szereplő adatok csupán tájékoztató, általános jelleggel bírtak. Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperesi tájékoztatás az

árfolyamkockázattal összefüggésben nem pusztán az árfolyamváltozás lehetőségéről adott tájékoztatást, hanem egyértelműen rögzítette az árfolyamváltozás törlesztő részletekre gyakorolt hatását is. Lényegileg az EUB C-186/16. számú ítéletében foglaltaknak is megfelelt. A pénzügyi intézményt az árfolyam változása tekintetében nem terhelte a felperesek által elvárt tartalmú és mélységű tájékoztatás kötelezettsége.

Összességében az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet helytállóan utasította el.

- [21] Az elsőfokú bíróság Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése és (2) bekezdése figyelembevételével helytállóan döntött a perköltség viseléséről is az alperesi megbízási szerződés figyelembevételével, ugyanakkor mérséklést alkalmazva. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a kifejtett ügyvédi tevékenységet. A Fővárosi Ítéltábla a felperesi fellebbezéssel ellentétben további mérséklést nem látott indokoltnak.
- [22] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [23] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felpereseket alperesek javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint számított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2020. október 14.

. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

. Molnár József s.k.
előadó bíró

dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: